

A mamáék, ugye.

Szeretnek engem, ezt ugyan ki tagadná. Ez persze nem jelenti, hogy ne mondanák meg az igazat, hogy ne akarnák, hogy *hogy*. De a mondat másik felét szinte nem is hallom.

Hisz mamáék szándékai a bizonytalan jövőbe vesznek. Ők csak azt akarják, hogy jobb legyenek. Hogy vigyem valamire. Hogy ne makacskodjam. Hogy ne idegesítsem őket.

Bánki Éva 55

FOGFÉREG

Én pedig csak azt szeretném, hogy ne fájjon a fogam. De fáj, ezért szinte révületben hallgatom mamát és papát. A mamát és az újpapát, de ezt inkább nem mondom, mert a mama felpaprikázódna, és újabb szidalomáradatot zúdítana rám. Mert hogy jövök én ehhez? Eddig három papát ismertem, Karcsi bácsit, Laci bácsit, Dani bácsit, de a mama gyorsan meguntta őket, és a bácsik visszakapták a nevüket. Te meddig maradsz?, kérdeztem Feri bácsit, mikor a bútoraival odahurcolkodott hozzánk. De ezen az újpapa csak nevetett.

Mi majd megleszünk, kislány. Összetartunk, mint egy jó család.

No de én? Engem kik tartanak össze? Kihez tartozom a fogaimon kívül?

Anya Angliában pénzt keres, apa pedig... Jobb, ha nem tudsz róla semmit, amiről nem tudsz, az nem is fáj. Mért nem mész ki az udvarra játszani inkább? Miért nem csinálod meg a leckédet? Azt hiszed, viszed valamire, ha számolni sem tudsz? Ha csak sóhajtozol, és bambulsz magad elé?

Huszonkét fogam van, éjszaka arra ébredek, hogy mind a huszonkettő fáj. Az elülsők, a hátulsók, az alsók, a felsők. Talán azért fájnak, mert tudok róluk. Huszonkét fog és én: mi vagyunk. Összesen huszonhárman. És nem tudunk egymástól szabadulni.

Mama gyakran mondja, ha hazudozom, ha egész nap idegesítem, vagy csak bambulok, akkor kirak innen. Mehetek, ahova, amikor *hogy*... Ennél a *hogynál* a mama mindig félbehagyja a mondatot. Mert ő sem tudja folytatni vagy elképzelni.

A legjobban a fogaimra haragszik. Mert hogy ő tudja, hogy semmi baj velük. Hogy megmosom őket reggel, megmosom őket este, és nincs is rajtuk lyuk. Szegény mama a háború után nem mosta rendesen a fogait, akkora lyuk nőtt a felső fogában, mint egy odú, a fogorvos – egy igazi sintér! – minden érzéstelenítés nélkül húzta ki.

Mi az a sintér?, kérdezem.

Jobb, ha nem tudsz róla semmit. Amiről nem tudsz, nem is fáj.

Az én fogaimban nincsenek odúk, de a felső fogaim közül mindig valami sárgás, keserű lé szivárog, az osztályban sokan mondják, hogy bűdös a szám. Hogy jobb, ha ki se nyitom. Hogy azért bűdös biztos, mert dögöket eszem otthon. Hogy talán azért olyan bűdös, mert a mamám új pasija
56 a dögkútról hozza a húst. Leereszkedik a mélybe, és mindenféle régi lófejeket, dísznőfüleket, szarvasagancsokat kapar elő, és ettől van dögszagom.

Miért nem figyelsz, Zsanett? Miért nem felelsz, ha kérdeznek? Faggatnak az iskolában.

Ha nem félnék a sintértől, azt felelném, fájnak a fogaim. Zsibonganak, szaggatnak, lüktetnek a számban, hol lent, hol fent bujkál bennem a fájdalom.

Azt hiszem, egy féreg van a számban, mondom a mamának. Fogféreg. A fogaim alatt. Nem hagy nyugodtan aludni.

Ó, te hazudós! Hogy mit nem tudsz már kitalálni! Miért nem csinálsz meg inkább a leckédet? Miért nem mész ki játszani a többiekkel? Miért idegesítesz mindig engem?

Ha nem lenne a fogféreg, semmi különös dolgom nem lenne a világban. De így mindig van dolgom: éjszaka felriadok, és próbálok kitalálni, mit csinál éppen a fájdalom, alszik vagy ébren van, éppen melyik fogamnál jár. De nemcsak a fogaim fájnak, gyakran elbágyadok, futás vagy éneklés közben is, mintha a fogféreg, ami először csak a számban fészkelte el magát, szép lassan elszívná az erőmet.

Na, mi van? Már nem is hallod, hogy a nevedet kiabálom? Talán a füleden ülsz?

Mama csak azt akarja, hogy jobb legyek. Hogy vigyem valamire. Hogy ne makacskodjam. Hogy ne idegesítsem.

Zsanett soha nem figyel az órán, bambul vagy ábrándozik, a feladataival nem készül el időben, túlságosan visszahúzódó, még az osztálytársaival sem beszélget. Ha kérdezik, nem felel. A magatartását változónak értékelem.

Ha még több szégyent hozol rám, kiraklak, Zsanett. Ha nem fogadsz szót, mehetsz Angliába. Ha nem viselkedsz rendesen, úgy megbánod, hogy. A végén magam is megbánom...

Elmennék anyukámhoz szívesen, de nem tudom, hogy találom meg. Megint a *hogy*, ugye. Hogy megyek oda, hogy keresem meg.

Éjszakánként a fájdalom elborít, mint valami takaró.

Talán anya küldte Angliából.

Hogy, hogy, hogy...

Másnap az iskolában alig tudom nyitva tartani a szemem.

Tályog, mondja a fehérköpenyes nő a kórházban. Pokoli fájdalmakat állhatott ki ez a szegény gyerek! Mama a fejét ingatja: egyszer-kétszer tényleg

panaszkodott a kislány, hogy fáj a foga, de hát ő nem figyelhet egyszerre mindenre, napi tíz órát dolgozik, neki arra sincs ideje, hogy... Neki arra sincs ideje, hogy levegőt vegyen. Csak azzal törődik, hogy nekem mindenem meg legyen. Hogy jó legyek, hogy a végén vigyem valamire. Farmer, tornacipő, tolltartó, banán, keksz, csoki, ahogy a többi gyereknek. 57

Hát az anyukád hol van?, kérdezi tőlem a fehérköpenyes.

Van huszonkét fogam, mondom. Azok mind az anyuémek. Huszonhármán vagyunk és a féreg, amit kiműtöttek belőlem

Hát az iskola?, kérdezik tőlem.

Nem tudok mit felelni. Mióta elaltattak és megműtöttek, az iskola nem is jutott az eszembe.

Aludni nagyon jó, mondom a fehérköpenyesnek.

Mióta kapom ezeket a gyógyszereket, nem fáj semmim. Amiről nem tudunk, az nem is fáj. Ami nem fáj, az nincs is.

Mintha meghaltak volna a fogaim. Vagy egy sintér kimetszette volna a fogférget, a fájdalmat belőlem.

Keresem a fájdalmat és semmi. Próbálok hozzá visszatalálni, nyomogatom a fogaimat, szívogatom őket, de semmit sem érzek. Csak egy varrás van az ínyemen. De milyen lehetett a fogféreg? Fehér vagy fekete? Elásták, elégették? Kidobták a szemébe, vagy bedobták egy döngkútba? Az ápolónők szerint túl csendes vagyok, és túl sokat emésztetem magam

A fehérköpenyes azt mondja, már nem a fogaimmal kell törődnöm, a szívemmel van a baj. Hogy a gyulladás ráhúzódott a szívem burkára, és most ezt kell gyógyítani.

Keresem a testemben a szívem burkát, ezt az új férget, de akár-hogy figyelek, nem érzek semmit. Még egy kis tompa sajgást sem.

Mama már nem jön hozzám látogatóba. Nem jön szombaton, nem jön vasárnap. Mert annyi a dolga, *hogy*. A fehérköpenyes azt mondja, kitorpte valamijét, nem tud utazni, de izgul értem. Vajon a mama már vett egy új gyereket? Anyukám sem tud utazni, csak telefonált, és megkérte az ápolónőt, hogy mondja meg nekem, izgul értem. Ha másokhoz látogatók jönnek, lehunyom a szemem, a fogaimat szívogatom, és az ismerős valamit, a fájdalmat keresem a testemben.

Mert a semmi rosszabb, mint a fogféreg.

Majd hazamész szépen, és minden rendben lesz, mondja a fehérköpenyes. Találkozol a pajtásaiddal, a nagymama meg örül neked. Te is örülsz neki, *hogy*. Hogy hogy. De szegény nem tudja folytatni.

Igen, én is örülök, mondom beleegyezően.